

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **S. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 11. 2006, č. j. 63 Az 89/2005 - 36,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 12. 6. 2006, č. j. 63 Az 89/2005 - 18, zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-1174/VL-07-11-2005, ze dne 4. 7. 2005, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podal žalobce včas kasační stížnost, požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 30. 11. 2006, č. j. 63 Az 89/2005 - 36, žalobci neustanovil zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti. V odůvodnění usnesení konstatoval, že žalobce doložil na výzvu své osobní, majetkové a výdělkové poměry

a uvedl, že nemá žádné příjmy ani majetek. Šetřením policie bylo prokázáno, že měsíční nájem bytu, ve kterém žalobce bydlí, činí 14 000 Kč. Tvrzení žalobce, že nemá žádný příjem, proto krajský soud považoval za nevěrohodné, žalobce tedy neprokázal, že splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost. V kasační stížnosti namítal, že s usnesením krajského soudu nesouhlasí, protože se v průběhu azylového řízení několikrát změnil azylový zákon a stěžovatel kvůli špatné znalosti českého jazyka neměl možnost prostudovat tyto změny. Stěžovatel zdůraznil, že formulář vzor 060 dostal v českém jazyce a špatně ho vyplnil. Požádal proto o přeložení formuláře do ukrajinského jazyka. Stěžovatel konstatoval, že v bytě bydlí s kamarády, proto za ubytování platí 2500 Kč, ne 14 000 Kč. Stěžovatel poukázal na čl. 37 odst. 2 a 4 Listiny základních práv a svobod, upravující právo na právní pomoc a právo na tlumočníka. Dále konstatoval porušení ustanovení § 3, § 4, § 14, § 15 a § 17 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů. Stěžovatel navrhl, aby bylo usnesení krajského soudu zrušeno a byl mu ustanoven bezplatný právní zástupce z řad advokátů a tlumočník.

Dne 8. 1. 2007 byla věc předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

K otázce přípustnosti této kasační stížnosti Nejvyšší správní soud podotýká, že podle jeho konstantní judikatury *v řízení u Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce žalobců není důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti nedostatek právního zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.)* [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, ze dne 28. 4. 2004, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 486/2005, www.nssoud.cz].

Nejvyšší správní soud tedy shledal podanou kasační stížnost přípustnou a přijatelnou a napadené usnesení přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel ve své kasační stížnosti uplatnil. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Ačkoliv stěžovatel v kasační stížnosti výslovně nečiní odkaz na příslušné ustanovení soudního řádu správního, jehož se dovolává, lze z obsahu kasační stížnosti dovodit, že ji podává z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., když má za to, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku týkající se jeho žádosti o ustanovení advokáta, a z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť uvádí, že formulář vzor 060 dostal v českém jazyce.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí,

popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí krajského soudu neshledal. Kasační stížnost proto není důvodná.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. může předseda senátu navrhovateli (zde stěžovateli), u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

Z citace uvedeného zákonného ustanovení vyplývá, že účastníku lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou splněny dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) jestliže je to třeba k ochraně jeho zájmů.

V projednávané věci se krajský soud před vydáním napadeného usnesení zabýval splněním první zákonné podmínky, neboť ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. vyžadoval od stěžovatele doklady potvrzující jeho osobní, majetkové a výdělkové poměry. Podle tohoto ustanovení může být na vlastní žádost od soudních poplatků osvobozen pouze ten účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky.

Stěžovatel na výzvu soudu vyplnil formulář oznámení o osobních finančních a majetkových vztazích, ve kterém uvedl, že v současné době se snaží najít práci, nemá žádné příjmy a nevlastní žádný majetek. Ze sdělení Policie České republiky, Obvodního ředitelství Praha 1, Místního oddělení Holešovice ze dne 30. 9. 2006, č. j. ORI-2130/MO12-2006, soud zjistil, že stěžovatel se skutečně zdržuje na adrese P. 7, A. 5, měsíční nájem činí 14 000 Kč včetně poplatků a stěžovatel tuto částku platí v pravidelných měsíčních splátkách společně s manželkou.

Nejvyšší správní soud ve shodě se závěry krajského soudu konstatuje, že tvrzení stěžovatele uvedená v citovaném oznámení o osobních finančních a majetkových vztazích nejsou věrohodná, neboť stěžovatel neuvedl žádný majetek, ani příjmy, které by mohly pokrývat jeho náklady na ubytování nehledě k nákladům na stravu a k dalším osobním potřebám stěžovatele. Podle citovaného oznámení nemá ani manželka stěžovatele žádné příjmy, ze kterých by mohla společně se stěžovatelem platit nájem. Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že stěžovatel nesdělil soudu úplné a pravdivé informace o svých majetkových poměrech, zejména o svých příjmech či příjmech své manželky. V tomto ohledu považuje Nejvyšší správní soud za nepodstatné, zda stěžovatel hradí měsíčně 2500 Kč - jak uvádí v kasační stížnosti - nebo celých 14 000 Kč, neboť i pravidelná platba ve výši 2500 Kč měsíčně musí být pokryta nějakými příjmy, které však stěžovatel ve zmíněném oznámení zřejmě zamlčel.

Za této situace Nejvyšší správní soud sdílí názor krajského soudu, že u stěžovatele nejsou splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a tudíž ani předpoklady pro ustanovení bezplatného právního zástupce z řad advokátů, neboť stěžovatel nesplnil povinnost doložit soudu věrohodným způsobem, že nemá dostatečné prostředky, když tvrzení stěžovatele o jeho majetkových poměrech byla shledána nevěrohodnými.

Stěžovatel tedy nedoložil, že by v jeho případě byly předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a nesplnil tak jednu z podmínek uvedených v § 35 odst. 8 s. ř. s. jako předpoklad pro možnost ustanovit zástupce z řad advokátů.

Vzhledem k tomu, že důvodem neustanovení zástupce byla ekonomická situace stěžovatele, Nejvyšší správní soud považuje za irelevantní kasační námitky vztahující se ke druhému z kritérií pro posouzení důvodnosti žádosti o ustanovení zástupce, tj. ke kritériu potřeby advokáta k ochraně zájmů stěžovatele, kterým se krajský soud pro nadbytečnost nezabýval.

Obecnou námitku porušení ustanovení správního řádu shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnou, neboť v řízení před krajským soudem se uplatňují procesní postupy uvedené v soudním řádu správním, resp. podpůrně v občanském soudním řádu, a správní řád na úkony soudu v soudním řízení nedopadá, tedy jej krajský soud ani nemohl porušit.

K námitce akcentující jazykovou verzi soudem zaslaného formuláře Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovateli byl skutečně doručen formulář v jazyce českém, nicméně stěžovatel jej vrátil krajskému soudu vyplněný. Ve formuláři jsou ručně vepsány osobní údaje stěžovatele, v kolonce *žadatel není zaměstnán z důvodu:* je uvedeno „mám zlomený prst“ a kolonce *jiné okolnosti, které by mohly mít vliv na osvobození:* je vepsáno „snažím se vyléčit svůj prst a najít práce“. Z uvedeného je zřejmé, že stěžovatel formuláři v českém jazyce rozuměl nebo jej vyplňoval společně s někým, kdo český jazyk ovládá. Za této situace nemůže podle názoru Nejvyššího správního soudu obstát námitka týkající se neznalosti českého jazyka a potřeby ustanovení tlumočníka.

Krajský soud sice komunikoval se stěžovatelem v českém jazyce, nicméně vzhledem ke způsobu vyplnění formuláře vzor 060 neměl důvod pochybovat o tom, že stěžovatel český jazyk ovládá. Další potřeba ustanovení tlumočníka pro řízení nevyvstala, a Nejvyšší správní soud proto o žádosti o ustanovení tlumočníka samostatně nerozhodoval.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že v postupu a rozhodnutí krajského soudu neshledal žádná pochybení a nezjistil ani namítané porušení ústavního práva stěžovatele na právní pomoc. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Protože úspěšnému žalovanému v tomto stádiu řízení žádné náklady nevznikly a stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu